**Vraag nr. 338**
**van 11 februari 2005**
**van de heer MARNIC DE MEULEMEESTER**

*Bermbesluit – Maaiperiode*

Door middel van het besluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1984 houdende maatregelen inzake natuurbehoud op de bermen beheerd door publiekrechtelijke rechtspersonen, werd een aantal bepa-lingen vastgelegd waaraan het maaien van bermen in opdracht van overheidsorganen dient te voldoen. In artikel 3 van dit besluit wordt onder meer bepaald dat begraasde bermen niet vóór 15 juni gemaaid mogen worden, een eventueel tweede maaibeurt mag slechts vanaf 15 september uitgevoerd worden. Evenwel wordt in artikel 4 van hetzelfde besluit bepaald dat de minister een afwijking kan verlenen.

De omzendbrief van 4 juni 1987 terzake ziet dit laatste echter ruimer. Hij noemt de data "richtdata" en bepaalt dat de afwijking kan worden aangevraagd bij de diensten van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), mits meezending van een plan en een motivering. Er wordt uitdrukkelijk gesteld dat het maaien van de wegranden voor het vrijhouden van verkeers- en signalisatieborden buiten de vastgestelde data kan gebeuren en dat een vroeger maaitijdstip gekozen kan worden indien de verkeersveiligheid in het gedrang zou komen.

Op een schriftelijke vraag van Stefaan Platteau van 22 juni 1998 (vraag nr. 347 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 9 oktober 1998, blz. 56), waarbij de vraag werd gesteld of de data niet konden worden aangepast aan de realiteit, antwoordde de toenmalige minister van Leefmilieu Theo Kelchtermans dat hij dit niet wenste te doen, aangezien de ontwikkeling van de planten van jaar tot jaar verschilt afhankelijk van de weersomstandigheden. Hij werkte liever met afwijkingen.

In de praktijk blijkt ondertussen dat deze afwijkingen bijna altijd worden toegestaan, aangezien de verkeersveiligheid vereist dat in zeer veel gevallen wordt gemaaid een eerste keer vóór 15 juni en een tweede keer vóór 15 september. De afwijking is met andere woorden regel geworden.

1. Hoeveel keer werd in 2002, 2003 en 2004 een afwijking toegestaan op de regel vervat in artikel 3 van het bermbesluit ?

2. Heeft de minister reeds een initiatief genomen om de data van 15 juni en 15 september uit het bermbesluit aan te passen aan de realiteit ?

   Zo neen, waarom niet ?

**Antwoord**

1. Het bermbesluit bepaalt dat een afwijking kan worden toegestaan op de maaiperiode en de afvoer van het maaisel wegens natuurbehoudsredenen. Deze bevoegdheid is thans gedelegeerd aan de diensthoofden van de buitendiensten van de afdeling Natuur.

   Het aantal afwijkingen dat om natuurbehoudsredenen door de afdeling Natuur is verleend in de laatste drie jaar bedraagt:

| | |
|---|---|
| in 2002 : | 16, |
| in 2003: | 11, |
| in 2004: | 13. |

   De meeste afwijkingen zoals bepaald in artikel 4 van het bermbesluit worden aangevraagd en verleend op basis van een bermbeheersplan dat voor goedkeuring wordt voorgelegd aan de afdeling Natuur. De afwijking wordt in dit geval meestal voor vijf jaar toegekend, teneinde de bermbeheerder toe te laten zijn vooropgezette beheersdoelstellingen te behalen afhankelijk van een beoogde vegetatie en/of faunaelementen. Het verlenen van een afwijking gebeurt steeds na een kort terreinbezoek en controle van de opgegeven inventarisatiegegevens.

   De afdeling Natuur vraagt ook aan de bermbeheerder de nodige inspanningen te doen rond bekendmaking van een toegestane afwijking zodat er geen onnodige klachten binnenkomen over de vermeende niet-naleving van het bermbesluit.

   Daarnaast kan elke overheid zich beroepen op het proportionaliteitsbeginsel om zich aan de bepalingen van het bermbesluit te onttrekken (zie hiervoor het advies dd. 22 maart 1984 van de Raad van State n.a.v. het ontwerp van het bermbesluit - BS 02.10.1984). Dit betekent dat eventueel een vroeger maaitijdstip kan wor-

den gekozen indien de verkeersveiligheid in het gedrang zou komen, of indien de bestrijding van schadelijke organismen dit noodzakelijk maakt. In de praktijk gaat het meestal om het meermaals maaien van kruispunten en het vrijhouden van wegranden en verkeers- en signalisatieborden. De meeste overheden en instanties zijn blijkbaar goed vertrouwd met het zogenaamde proportionaliteitsbeginsel en vragen hiervoor (verkeerdelijk) geen afwijking meer aan bij de afdeling Natuur. De afdeling Natuur houdt daarbij strikt toezicht op deze "veiligheidsmaaibeurten". Indien een vervroegde maaibeurt wegens veiligheidsredenen wordt vastgesteld die ongegrond lijkt, wordt de bermbeheerder schriftelijk op de hoogte gebracht van deze overtreding en doet de afdeling de nodige voorstellen tot verbetering.

2. Een wijziging van de maaidata is absoluut niet nodig. De laatste jaren is er immers de tendens dat meer en meer bermbeheersplannen worden opgesteld die rekening houden met een meer "flexibel" maaibeheer.

   Het bermbeheersplan is immers hét instrument om het bermbeheer op een organisatorische en praktische manier te regelen. Daarbij kunnen kosten en baten op een evenwichtige wijze ten opzichte van mekaar worden afgewogen zonder de ecologische doelstellingen uit het oog te verliezen.

   De bermbeheerder geeft in een bermbeheersplan ook aandacht aan de verkeersveiligheid en de praktische uitvoering van het plan. Langs belangrijke verkeersknooppunten zal er steeds voor geopteerd worden vóór 15 juni te maaien. Ook wordt er in meer verstedelijkte of residentiële woonwijken voor geopteerd af te wijken van het bermbesluit om eventuele wrevel bij de burger te voorkomen.

   Het Vlaams Gewest stimuleert de gemeenten tot de opmaak van een bermbeheersplan. Sinds 1997 kunnen gemeenten via het milieuconvenant subsidies krijgen voor de opmaak. In de nieuwe Gemeentelijke Samenwerkingsovereenkomst 2005-2007 zal voor de actie "opmaak en uitvoering van een bermbeheersplan" een financiële ondersteuning worden gegeven van minimaal 30% en maximaal 70% van de kostprijs van de planvorming.